

Endoskopiskās ķirurģijas attīstība Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā (1997–2014)

*Arnīs Eņģelis^{1,2}, Roberts Meikšāns²,
Ksenija Soldatenkova², Aigars Pētersons^{1,2}*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte,

Bērnu ķirurģijas klīnika, Latvija

² Bērnu klīniskā universitātes slimnīca,

Bērnu ķirurģijas klīnika, Latvija

Ievads. Pirmā klīniskā laparoskopiskā operācija tika veikta vairāk nekā pirms 100 gadiem, operēja *Dr. Hans Christian Jacobaeus* 1910. gadā Stokholmā. Sākotnēji laparoskopiju izmantoja diagnostiskiem nolūkiem, ja bija neskaidrība par sāpēm vēderā. Pašreizējā laparoskopija atkal kļuva populāra pēc laparoskopiskās holecistektomijas veiksmīgas ieviešanas praksē pagājušā gadsimta 80. gadu beigās un 90. gadu sākumā. VSIA BKUS pirmā diagnostiskā laparoskopija veikta 1997. gadā, un kopš tā laika notikusi 991 laparoskopiskā operācija.

Darba mērķis. Izvērtēt veikto laparoskopisko operāciju skaitu un veidu VSIA BKUS laikā no 1997. līdz 2014. gadam.

Materiāls un metodes. Veikts retrospektīvs pētījums un analizētas pacientu stacionārās kartes no 1997. līdz 2014. gada janvārim. Pētījumā iekļauti pacienti no 0 līdz 18 gadiem, kuriem veikta laparoskopiska operācija.

Rezultāti. VSIA BKUS no 1997. līdz 2014. gadam veikta 991 laparoskopiskā operācija. Ievērojams operāciju skaita pieaugums vērojams pēdējos gados, kopš 2009. gada bijušas 374 (37,7%) operācijas. Veiktas 314 (31,6%) laparoskopiskas apendektomijas, diagnostiskas laparoskopijas – 162 (16,3%), laparoskopiskas holecistektomijas – 125 (12,6%), laparoskopiskas saaugumu pārdalīšanas – 115 (11,6%), laparoskopiskas olnīcas cistektomijas – 74 (7,4%), gonādu biopsijas – 13 (1,3%), gonādu ektomijas – sešas (0,6%), laparoskopiskas fundoplikācijas – 26 (2,6%), Mekeļa divertikula rezekcijas – 19 (1,9%), PD katetru implantācijas – 23 (2,3%), VP šunta revīzijas – 11 (1,1%), varikocēles operācijas – 17 (1,7%), dezinvinācijas – 24 (2,4%), peritonīta sanācības – 38 (3,8%), astoņas (0,8%) nefrektomijas, četras (0,4%) operācijas anusa atrēzijas gadījumā, piecas (0,5%) liesas operācijas un 79 (0,7%) operācijas Hiršprunga slimības gadījumā. VSIA BKUS kopš 2007. gada veikti vairāk nekā 16 laparoskopisku operāciju veidi.

Secinājumi. Endoskopiskā ķirurģija VSIA BKUS attīstās veiksmīgi un pašreiz ir aptvērusi visus ķirurģijas profilus. Vislielākais operatīvās aktivitātes apjoms līdz šim ir fiksēts laparoskopiskajā ķirurģijā. Ņemot vērā mūsu slimnīcas universitātes klīnikas statusu, slimnīcā nepieciešams izveidot endoskopiskās ķirurģijas simulācijas centru. Jārēķinās, ka, ņemot vērā straujo endoskopiskās ķirurģijas progresu pasaulē, mūsu aprīkojums, ierakstu un demonstrāciju tehnika ātri noveco, tāpēc jāseko tās regulārai atjaunošanai un papildināšanai.